

ODVAHA K ODPOVĚDNOSTI.

Jak sdělit nevyslovitelné? Muzea a tragické dějiny

20. století

Předběžný program

Mezinárodní konference

Organizátoři: ICOM Česko, ICOM Rakousko, ICOM Slovensko

Spoluorganizuje: Moravská galerie v Brně, Ústav pro studium totalitní režimů ČR, Ústav archeologie a muzeologie a Katedra UNESCO pro muzeologii a světové dědictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity Brno

STŘEDA, 22.11.2017

12:00 Registrace účastníků

13:00 Uvítací projevy

Jan Press, ředitel Moravské galerie v Brně

Daniel Herman, ministr kultury

Suay Aksoy, prezidentka ICOM

Martina Lehmannová, předsedkyně Českého výboru ICOM

ÚVODNÍ PŘEDNÁŠKY K TÉMATU KONFERENCE:

14:00 Sally Yerkovich, Etická komise ICOM, USA: Jde o důvěru

14:30 přestávka na kávu

15:00 Daniel Logemann, Jena: Presentování násilí. Přesun kurátorských cílů

15:30 Petr Pithart, Karlova univerzita Praha (tbc)

18:00 Společenský večer – Moravské zemské muzeum

ČTVRTEK, 23.11.2017

09:00 PANEL 1: Instrumentalizace muzeí v zájmu politiků

Moderátor: Michael Henker, ICOM Německo

Přednášky:

9:10 Václav Sixta, Ústav pro studium totalitních režimů, ČR: Reflexe role Národního muzea

9:30 Jakub Jareš, Ústav pro studium totalitních režimů, ČR: Soudobé dějiny v českých muzeích: zpráva o výzkumu

9:50 Michal Stehlík, Národní muzeum Praha, ČR: Muzea jako zrcadla (ne)schopnosti reflexe dějin 20. století v české společnosti?

10:10 Bernadette Biedermann, Universita Graz (Karl-Franzens-Universität Graz), Rakousko: Sbírký a expozice rakouské historie ve vztahu k Národnímu muzeu Rakouska

10:30 přestávka na kávu

11:00 PANEL 2: Holocaust

Moderátor: Danielle Spera, předsedkyně ICOM Rakousko

Přednášky:

11:10 Dr. Werner Hanak-Lettner, hlavní kurátor Židovské muzeum ve Vídni, Rakousko: Připomínání holokaustu v rakouských muzeích

11:30 Monika Heinemann, Ústav Simona Dubnowa židovské historie a kultury, Univerzita Lipsko, Německo: V sevření zapomenuté minulosti? Památník Lodžského ghetta

11:50 Vojtěch Blodig, Památník Terezín, ČR: Památník Terezín - vývoj instituce v průběhu různých politických režimů.

12:10 Jan Švimberský & Jörg Skriebeleit, Památník Flossenburg: „Trochu místní historie a geografie [vlastivěda]: Plzeň – Terezín - Flossenburg“

13:00 oběd

14:00 PANEL 3: Military

Moderátor: Dorota Folga Januszewska, předsedkyně ICOM Polsko

Lectures:

14:10 Ljiljana Radonić, Akademie věd Rakousko, Rakousko: Neslučitelnost hierarchie předmětů a obětí v postkomunistických památnících druhé světové války.

14:30 Kamila Poláková, Národní památník 2. světové války Hrabyně, ČR: Odkaz obětí II. světové války v expozicích památníku v Hrabyni včera a dnes

14:50 Sergey Ivanyuk, Památník a muzeum «Bitvy o Stalingrad», Rusko: Oběť ideologie: k otázce založení muzejní sbírky Tsaritsyn Muzea obrany pojmenovaném po J. V. Stalinovi v roce 1937

15:10 Vojtěch Kyncl, Historický ústav Akademie věd Praha, ČR: Lidice jako zneužitý symbol

15:30 Kenji Shiga, ředitel Památníku Hiroshima, Japonsko: Předávání vzpomínek na zkušenost s atomovou bombou: Budování muzea jako odkaz budoucím generacím

15:50 přestávka na kávu

16:10 PANEL 4: Muzea jako místa paměti a smíření

Moderátor: Martina Lehmannová, předsedkyně ICOM Česká republika

Přednášky:

16:20 Alisa Lisovskaya, Muzea moskevského Kremlu, Rusko: Ruská zkušenost s tvorbou muzeí v místech utrpení. Fenomén GULAGu řečí historické expozice

16:40 Anastasija Haidukevych, Národní památkový ústav Ukrajiny: Muzeum Maidanu jako místo paměti a smíření

17:00 Michal B. Soukup, Oblastní muzeum Most, ČR: Problém výkladu událostí roku 1918 při přípravě nové expozice – objektivní podání faktů vyvolává stále prudké emoce

17:20 Jiří Neminář, Muzeum Hlučínska, Hlučín, ČR: Hlučínsko – region s odlišnou minulostí

17:40 Marek Junek, Národní muzeum Praha, ČR: Památník Jana Palacha ve Všetatech

18:00 Společenský večer - Moravská galerie v Brně

PÁTEK, 24.11.2017

8:40 PANEL 5: Muzealizace muzeí

Moderátor: Pavel Jirásek, ICOM Česká republika

Přednášky:

8:50 Lenka Mrázová, vedoucí Katedry UNESCO pro muzeologii a světové dědictví Masarykovy univerzity Brno, ČR: Několik poznámek k problematice didakticky vyvážené interpretace dějin

9:10 Alena Petruželková, Památník národního písemnictví, ČR: Stálá expozice Památníku národního písemnictví - „Minulé není a ani nemá být „překonáváno“, ale v proměněné podobě osvojováno“, Gianni Vattimo

9:30 Melinda Harlov-Csortan, McDaniel College Budapešť: Muzealizace zkušeností se železnou oponou?

9:50 Ekaterina Gertsman, Vyšší odborná škola mezinárodních vzdělávacích programů,
Polytechnická univerzita Petrohrad, Rusko: Historická paměť ve virtuální realitě

10:10 Patrick Lehnés, Universita Freiburg / Interpret Europe – Evropská asociace výkladu
kulturního dědictví: Od interpretací pozitivních až k provokativním

10:30 přestávka na kávu

10:50 PANEL 6: Sociální témata a antropologie

Moderátor: Elke Kellner, generální ředitelka ICOM Rakousko

Přednášky:

11:00 Elena Kurincová, Muzeum města Bratislavy, Slovensko: Životní příběh klíčové
osobnosti muzejnictví v Bratislavě v první polovině 20.století - Ovidius Faust (1896-1972)

11:20 Čeněk Pýcha, Ústav pro studium totalitních režimů, ČR: Fotografie ve vystavování
traumatických dějin 20. století

11:40 Efrat Ben-Ze'ev, Ruppino akademické Centrum, Izrael, & Edna Lomsky-Feder,
Hebrejská univerzita v Jeruzalémě, Izrael: Odcházení kanonické generace: změny
v reprezentaci historických muzeí

12:00 Michal Čudrnák, Slovenská národní galerie, Slovensko: Rozšiřování umělecko historické
expozice původně webovým příběhem

12:20 Oběd

13:30 PANEL 7: Druhá polovina 20. století, znázorňování minulosti

Moderátor: Dušan Buran, předseda ICOM Slovensko

Lectures:

13:40 Zuzana Šidlíková, Slovenské muzeum designu: Stratená móda: výskum odievania v ére
socialistického Československa

14:00 Daniela Kramerová, Retromuzeum Cheb, ČR: Budme sentimentální!

14:20 Jolana Tothová, Historické muzeum Národního muzea, ČR: Sběrka Muzea dělnického
hnutí – zpracování a prezentace

14:40 Michal Kurz, Ústav českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze:
Potenciál (ne)reflektovaného prostoru: „socialistické“ památníky a jejich soudobé muzejní
využití

15:00 Gábor Oláh, Masarykova univerzita Brno, ČR: Muzejní reprezentace problematické minulosti, hledání dokladů kolektivní paměti ve veřejném prostoru a objevování strategií reprezentace problematické minulosti ve veřejné sféře.

15:20 ZÁVĚREČNÁ DISKUZE

Moderátoři: Jakub Jareš and Čeněk Pýcha, Ústav pro studium totalitních režimů, ČR

Zaměříme se na praxi vystavování komplikovaných témat z historie. Cílem diskuse bude vytvoření prostoru pro sdílení zkušeností reflektujících výstavy, které “come into the terms with past”. Členové panelu se budou bavit o společenských dopadech muzeí, konkrétních výstavních strategiích a jejich vliv na interpretování minulosti. Budeme usilovat o popsání trendů a jejich proměn v současném muzejnictví.

18:00 Společenský večer - Vila Tugendhat nebo Technické muzeum